

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Strategisk plan 1991 – 1995
Virksomhetsplan 1991

Rapport nr. 4 – 1991

Miljøvernavdelingen

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Statens Hus, 7005 Trondheim
Tlf. (07)94 92 32 Telefax (07)94 93 50

Rapport

Nr. 4-1991

TITTEL Strategisk plan 1991-1995 Virksomhetsplan 1991	DATO 4.6.1991
SAKSBEHANDLER/FORFATTER	ANTALL SIDER 64
AVDELING/ENHET Miljøvernavdelingen	ANSV.SIGN. <i>Jegje Kløkk</i>
EKSTRAKT <p>Strukturen for virksomhetsplan og strategisk plan er i henhold til utarbeidet materiell fra Miljøverndepartementet. I den strategiske planen er det valgt ut 5 hovedutfordringer. For 1991 er det valgt ut følgende satsingsområder:</p> <ul style="list-style-type: none">- Oppfølging av flerbruksplaner, Trondheimsfjorden.- Minimalisering av ulemper for miljøet ved fiskeoppdrett.- Evaluering og videreføring av MIK-arbeidet.- Oppfølging av utslippskrav til kommunale kloakkrenseanlegg.- Transportplan Trondheim og andre store veiplaner.- Egenutvikling med særlig vekt på EDB.	

3 STIKKORD PÅ NORSK

3 KEYWORDS IN ENGLISH

strategisk plan	strategy plan
virksomhetsplan	activity plan

MILJØVERNADLINGENS SATSINGSOMRÅDER

VIRKSOMHETSPLAN 1991

Miljøvernadlingens 6 satsingsområder for 1991 er:

- 1: OPPFØLGING AV FLERBRUKSPLANER, TRONDHEIMSFJORDEN
 - 2: MINIMALISERING AV ULEMPER FOR MILJØET VED FISKEOPPDRETT
 - 3: EVALUERING OG VIDEREFØRING AV MIK-ARBEIDET
 - 4: OPPFØLGING AV UTSLIPPSKRAV TIL KOMMUNALE KLOAKKRENSEANLEGG
 - 5: TRANSPORTPLAN TRONDHEIM OG ANDRE STORE VEIPLANER

 - 6: EGENUTVIKLING MED SÆRLIG VEGT PÅ EDB
-

STRATEGISK PLAN 1991-1995

DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE

HOVEDMÅL OG DELMÅL

STRATEGI, TILTAK OG VIRKEMIDLER

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
MILJØVERNAVDELINGEN

MAI 1991

INNHOLDSFORTEGNELSE

DEL I. DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGERNE	
1. Viktige miljøkvaliteter ødelegges av fysiske innngrep og forurensninger.	Hovedmål 1.5. Vannkvaliteten i vassdrag og i sjøen skal tilfredsstille kravene til livsmiljø for fisk og til bading.
2. Begrensete muligheter til friluftsliv, rekreasjon og naturopplevelser innen rimelig gangavstand.	Hovedmål 1.6. Folk skal sikres en tilstrekkelig, sikker og helsemessig betryggende vannforsyning.
3. Et stort antall mennesker utsettes for høye støybelastninger og luftforureninger.	Hovedmål 1.7. Miljøkonsekvensene må vurderes ved alle innngrep/næringsvirksomhet.
4. Store mengder avfall behandles og deponeres på en uforsvarlig måte.	Hovedmål 2.1. Barn og eldre skal sikres muligheter til friluftsliv, natur- og viltopplevelser.
5. Plante- og dyrelivet trues ved bruk av monokulturer og innføring av nye arter av planter og dyr.	Hovedmål 2.2. Almenheten skal sikres et best mulig jakt- og fisketilbud.
DEL II. STRATEGI, TILTAK OG VIRKEMIDLER	
Hovedmål 1.1. Et utvalg av de viktigste og mest utsatte naturtyper i fylket skal sikres.	Hovedmål 3.1. Helseskader og triveslempere som følge av støy og luftforurensning skal reduseres.
Hovedmål 1.2. Almenhetens behov for natur- og friluftsområder skal sikres og mulighetene for bruk av områdene bedres.	Hovedmål 4.1. Avfallsmengdene skal reduseres.
Hovedmål 1.3. De viktigste viltområdene i fylket skal sikres.	Hovedmål 4.2. Avfall skal tas hånd om, slik at det blir minst mulig skade og ulemper for mennesker og naturmiljø med sikte på best mulig ressursnyttelse.
Hovedmål 1.4. Viltets påvirkning av miljøgifter og blyforurensninger skal reduseres.	Hovedmål 5.1. Levedyktige bestander av truede/sårbarer arter planter, dyr og insekter må sikres.
	Hovedmål 5.2. Et levende kulturlandskap må bevares i landbruksområdene.
	Hovedmål 5.3. Laksestammene skal vernes mot parasitter og mot negativ påvirkning fra oppdretts-fisk og kultiveringsarbeider.
	Hovedmål 5.4. Uheldig artsspredning av fisk og næringss-dyr skal hindres.

**I. DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE
HOVEDMÅL OG DELMÅL**

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER

BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE

Flere naturtyper, dyre- og plantearter er truet av utryddelse på grunn av fysiske inngrep og forurensninger. Villets leveområder forringes og enkelte vassdrag er fisketomme.

Forurensninger av ulike slag påvirker vannkvaliteten i vassdragene og i sjøen og begrenser mulighetene for å utnytte disse til bestemte formål. Særlig viktig er det å holde god kvalitet på drikkevannet da dette påvirker folks helse.

Ønskene om næringsutvikling og størst mulig utbytte er i konflikt med nødvendigheten av å opprettholde en stabil miljøtilstand med akseptable miljø-kvaliteter. Det er fortsatt manglende forståelse av samspillet i naturen.

Presset på en del viktige biotoper er økende.

A. HOVEDMÅL	B. DELMÅL
X 1.1. Et utvalg av de viktigste og mest utsatte naturtyrene i fylket skal sikres.	X 1.1.1. Verneplan for myr skal gjennomføres innen 1992. Godkjent i statsråd 21.12.1990.
X 1.2. Almenhetens behov for natur- og friluftsområder skal sikres og mulighetene for bruk av områdene bedres.	X 1.1.2. Verneplan for kvartærgeologi skal gjennomføres innen 1995.
	X 1.1.3. Verneplan for barskog/flommarks kog skal være klar til hørung innen 1992.
	X 1.1.4. Forslag til verneplan for sjøfugl skal utarbeides og sendes på høring i løpet av 1991.
	X 1.1.5. Stortingsmeldingen om "Nye nasjonalparker i Norge" skal følges opp.
	X 1.1.6. Statusrapport for truede arter i fylket skal utarbeides innen 1992.
	X 1.1.7. Forvaltning av allerede etablerte verneområder på minimum dagens nivå.
	X 1.1.8. Dataregistrer over naturtyper må organiseres, utarbeides og vedlikeholdes.
	X 1.1.9. Verneplan IV for vassdrag skal følges opp.
	X 1.1.10. Samlet plan for vassdrag skal følges opp.
	X 1.2.1. Natur- og friluftshensyn skal imngå i all arealplanlegging og planer om naturinngrep.
	X 1.2.2. Trondheimsfjordens funksjon som rekreasjonsområde skal opprettholdes.
	X 1.2.3. Flerbrukshensyn langs vassdrag skal vektlegges.
	X 1.2.4. Bedre tilretteleggningen for fiskeutøvelse og veiledningen over bruken av vann og vassdrag.
	X 1.2.5. Bedre den administrative tilretteleggningen for fiskeutøvelse og ressursbruk.
	X 1.2.6. Bedre tilretteleggningen for friluftsliv.

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER

BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE

A. HOVEDMÅL

- Flere naturtyper, dyr- og plantearter er truet av utryddelse på grunn av fysiske inngrep og forurensninger. Villets leveområder forringes og enkelte vassdrag er fisketomme.

Forurensninger av ulike slag påvirker vannkvaliteten i vassdragene og i sjøen og begrenser mulighetene for å utnytte disse til bestemte formål. Særlig viktig er det å holde god kvalitet på drifikkvannet da dette påvirker folks helse.

Ønskene om næringsutvikling og størst mulig utbytte er i konflikt med nødvendigheten av å opprettholde en stabil miljøtilstand med akseptable miljø-kvaliteter. Det er fortsatt manglende forståelse av samspillet i naturen.

Presset på en del viktige biotoper er økende.

B. DELMÅL

- 1.3.1. Vilthensyn skal inngå i all planlegging og planer om fysiske inngrep.

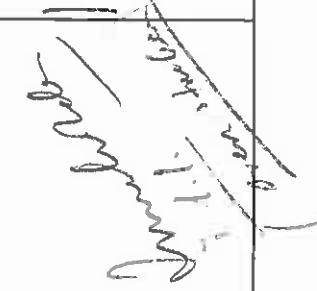
- 1.4.1. Bruken av blyhagl skal reduseres med 70 % innen 1994.

- 1.4.2. Sprøyting med Glyfosat skal ikke foregå i områder av midlere og lav bonitet.

M. H. · 2

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER

BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL	B. DELMÅL
<p>Flere naturtyper, dyre- og plantearter er truet av utryddelse på grunn av fysiske inngrep og forurensninger. Villets leveområder forringes og enkelte vassdrag er fisketomme.</p> <p>Forurensninger av ulike slag påvirker vannkvaliteten i vassdragene og i sjøen og begrenser mulighetene for å utnytte disse til bestemte formål. Særlig viktig er det å holde god kvalitet på drikkevannet da dette påvirker folks helse.</p> <p>Onskene om næringsutvikling og størst mulig utbytte er i konflikt med nødvendigheten av å opprettholde en stabil miljøtilstand med akseptable miljø-kvaliteter. Det er fortsatt manglende forståelse av samspillet i naturen.</p> <p>Presset på del viktige biotoper er økende.</p>	<p>1.5. Vannkvaliteten i vassdrag og i sjøen skal tilfredsstille kravene til livsmiljø for fisk og til bading.</p>	<p>1.5.1. 50 % av vassdragene som er sterkt eller markert eutrofiserte, skal reduseres til moderat/lite eutroferte innen år 1994.</p> <p>1.5.2. Vannforekomster som er sterkt eller markert påvirket av miljøgifter, skal reduseres til moderat/lite påvirkede innen år 1994.</p> <p>1.5.3. I vannforekomster som er sterkt eller markert forurenset av partikler/suspendert stoff, oppstått organisk stoff, olje og/eller kjemikalier, skal forurensningsutslippen reduseres med 50 % innen år 1994.</p> <p>1.5.4. Vannforekomster som er lite/eller ikke forurenset skal sikres mot å bli moderat forurenset.</p> <p>1.5.5. Masseuttak i vassdragene skal begrenses i forhold til dagens nivå.</p> <p>1.5.6. Lehevilkårene for fisk i regulerte vassdrag skal bedres.</p> <p>1.5.7. Nasjonale mål for bruken av vannforekomster skal utarbeides innen 1993.</p>

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER	
BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL
<p>Flere naturtyper, dyre- og plantearter er truet av utryddelse på grunn av fysiske inngrep og forurensninger. Viltets leveområder forringes og enkelte vassdrag er fisketomme.</p> <p>Forurensning av ulike slag påvirker vannkvaliteten i vassdragene og i sjøen og begrenser mulighetene for å utnytte disse til bestemte formål. Særlig viktig er det å holde god kvalitet på drikkevannet da dette påvirker folks helse.</p> <p>Ønskene om næringsutvikling og størst mulig utbytte er i konflikt med nødvendigheten av å opprettholde en stabil miljøtilstand med akseptable miljø-kvaliteter. Det er fortsatt manglende forståelse av samspillet i naturen.</p> <p>Presset på del viktige biotoper er økende.</p>	<p>1.6. Folk skal sikres en tilstrekkelig, sikker og helsemessig betryggende vannforsyning.</p> <p>B. DELMÅL</p> <p>1.6.1. Alle kommunene i fylket skal ha en plan for sikkerhet og beredskap i vannforsyningen, - 8 nye kommuner innen 1994.</p> <p>1.6.2. Grunnvann skal utnyttes mere til vannforsyning.</p> <p>1.6.3. Vannforsyningen til hytter skal forbedres.</p> <p>1.6.4. Større regionale vannkilder skal sikres for almenheten.</p>

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER	
BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL
<p>Flere naturtyper, dyre- og plantearter er truet av utryddelse på grunn av fysiske inngrep og forurensninger. Viltets leveområder forringes og enkelte vassdrag er fisketomme.</p> <p>Forurensninger av ulike slag påvirker vannkvaliteten i vassdragene og i sjøen og begrenser mulighetene for å utnytte disse til bestemte formål. Særlig viktig er det å holde god kvalitet på drikkevannet da dette påvirker folks helse.</p>	<p>1.7. Miljøkonsekvensene må vurderes ved alle inngrep/næringsvirksomhet.</p> <p>B. DELMÅL</p> <p>1.7.1. Flerbrukshensyn skal ivaretas ved all skogbruksvirksomhet.</p> <p>1.7.2. Miljøkonsekvensene ved oppdrettsnæringen skal reduseres.</p>
<p>Ønskene om næringsutvikling og størst mulig utbytte er i konflikt med nødvendigheten av å opprettholde en stabil miljøtilstand med akseptable miljøkvaliteter. Det er fortsatt manglende forståelse av samspillet i naturen.</p> <p>Presset på en del viktige biotoper er økende.</p>	

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

2. BEGRENSEDE MULIGHETER TIL FRILUFTSLIV, REKREASJON OG NATUROPPLEVELSER INNEN RIMELIG GANGAVSTAND	
BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL
<p>I byer og større tettsteder er det bare i begrenset grad tilrettelagt for friluftsliv, rekreasjon og naturopplevelser i nærmiljøet. Dette rammer særlig barn og eldre som har liten aksjonsradius.</p> <p>Fortsatt sterke tendenser til urbanisering gjør bynære områder svært attraktive som utbyggingsområder.</p> <p>Stadig flere blir fremmedgjort i forhold til natur og vilt (dyr og fugler).</p> <p>Hensynet til nærmiljøet vektlegges for lite i planlegging.</p>	<ul style="list-style-type: none">2.1. Barn og eldre skal sikres muligheter til friluftsliv, natur- og vilttopplevelser i nærmiljøet.2.2. Almenheten skal sikres et best mulig jakt- og fisketilbud. <p>B. DELMÅL</p> <ul style="list-style-type: none">2.1.1. Eksisterende grøntområder i byer og tettsteder skal sikres.2.1.2. Adkomstveier fra boligområdene til natur-/ friområdene skal gjøres trafikksikre.2.1.3. Grønn struktur i fremtidige bolig- og utbyggingsområder skal sikres.2.1.4. Grøntområdene skal tilrettes legges som oppholdssteder også for dyr og fugler og slik at de gir vilttopplevise til folk. <ul style="list-style-type: none">2.2.1. Ressursutnyttelse gjennom jakt skal optimiseres til glede for almenhet og rettighetshavere.2.2.2. Negative virkninger av motorisert og organisert friluftsliv skal minimaliseres.

3. ET STORT ANTALL MENNESKER UTSETTES FOR HØYE STØYBELASTNINGER OG LUFTFORURENSNINGER I FYLKET	
BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL
Mennesker som bor langs hovedtrafikkårene utsettes for sterk støyberegninger. Støyberegningene fra 1978 viser at over 17.000 leiligheter var utsatt for et støynivå på over 60 dB(A) utendørs. Av disse ligger storparten i Trondheim og langs E6 syd og øst for byen. I rushtidene er luftforurensningene i Trondheim sentrum betydelige. Trafikkprognosene viser at biltrafikken vil fortsette å øke.	<p>3.1. Helsekader og trivselsulemper som følge av støy og luftforurensninger skal reduseres.</p> <p>3.1.1. Helsekadelig støy og luftforurensning skal i hovedsak være eliminert innen år 1994.</p> <p>3.1.2. Trivselsulemper som følge av støy, støv og lukt skal halveres innen år 1994.</p> <p>3.1.3. Ved nye veier eller nye boliger langs eksisterende veier skal ekvivalent støynivå ikke overskride 55 dB(A) utendørs eller 30 dB(A) innendørs.</p>

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

4. STORE MENGLER AVFALL BEHANDLES OG DEPONERES PÅ EN UFORSVARLIG MÅTE	
BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL
Mange kommunale avfallsanlegg samt piratfyllplasser fører til forurensning av vann, forsøpling av nærområder, hygieniske problemer og luktproblemer av lokal karakter. Store mengder spesialavfall er på grunn av mangelfulle leveringsmuligheter. Avfallsproblemene med tilknytning til fiskeoppdrift er ikke tilfredsstillende løst. Det er liten vilje innenfor næringen selv til å samarbeide om løsninger. Bare en liten del av avfallet går til gjenvinning.	4.1. Avfallsmengdene skal reduseres. B. DELMÅL 4.1.1. Mengden av kommunalt avfall skal i 1994 ikke være større enn i 1989. 4.1.2. Innen 1994 skal minst 20 % av det kommunale avfallet gjenvinnes. 4.1.3. Mengden produksjonsavfall skal innen 1994 reduseres med 10 % i forhold til 1989. 4.1.4. Innen 1994 skal minst 50 % av produksjonsavfallet gjenvinnes.

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

4. STORE MENGDER AVFALL BEHANDLES OG DEPONERES PÅ EN UFORSVARLIG MÅTE

BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL	B. DELMÅL
<p>Mange kommunale avfallsanlegg samt piratfyllplasser fører til forurensning av vann, forsøpling av nærområder, hygieniske problemer og luktproblemer av lokal karakter.</p> <p>Store mengder spesialavfall er på grunn av mangelfulle leveringsmuligheter.</p> <p>Avfallsproblemene med tilknytning til fiskeoppdrett er ikke tilfredsstillende løst. Det er liten vilje innenfor næringen selv til å samarbeide om løsninger.</p> <p>Bare en liten del av avfallet går til gjenvinning.</p>	<p>4.2. Avfall skal tas hånd om, slik at det blir minst mulig skade og ulemper for mennesker og naturmiljø med sikte på best mulig ressursutnyttelse.</p>	<p>4.2.1. Innen 1994 skal åpen forbrenning av avfall opphøre.</p> <p>4.2.2. Innen 1994 skal forsøplingen knyttet til forbruks- og produksjonsavfall opphøre.</p> <p>4.2.3. Innen 1994 skal 90 % av leveringspliktig spesialavfall samles inn og behandles i godkjente anlegg. For avfallstyper med akutt giftvirkning skal innsamlingsgraden være så nær 100 % som mulig.</p> <p>4.2.4. Et slambehandlingsanlegg i Trondheim skal produsere slam som kan brukes uten lukt- og smittestoffproblemer.</p>

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

5. PLANTE- OG DYRELIVET TRUES VED BRUK AV MONOKULTURER OG INNFØRING AV NYE ARTER AV PLANTER OG DYR

BESKRIVELSE AV DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE	A. HOVEDMÅL	B. DELMÅL
<p>Utarming av genetiske ressurser reduserer muligheten for planter, dyr og fisk til en naturlig utvikling og overlevelse.</p> <p>Spredning av ulike arter fisk og næringssdyr kan endre artsbalansen i vassdraget og forringje viktige fiskeinteresser.</p> <p>Konflikten går stort sett mellom landbruk/skogbruk samt oppdrettsnæringen med krav om høy produktivitet og nødvendigheten av mangfold i naturen. Flere vilt- og plantearter har idag status som sjeldne, sårbar eller truede.</p>	<p>5.1. Levedyktige bestander av truede/sårbarer arter planter, dyr og insekter må sikres. Et levende kulturlandskap må bevares i landbruksområdene.</p> <p>5.3. Laksestammene skal vernes mot parasitter og mot negativ påvirkning fra oppdrettsfisk og kultiveringsarbeider. Uheldig artsspredning av fisk og næringssdyr skal hindres.</p>	<p>5.1.1. Forståelsen for truede og sårbare arter plass i naturen skal økes. 5.1.2. En best mulig bestandsoversikt over de store rovdyra skal skaffes.</p> <p>5.1.3. Dagens stamme av jerv i Snøhetta/Trollheimen-området må opprettholdes på dagens nivå.</p> <p>5.1.4. Konfliktene mellom rovdyr og bufe skal reduseres.</p> <p>5.1.5. Viltlovens faunabegrep skal tas hensyn til.</p> <p>5.2.1. Flerbrukshensyn i jordbruksområdet skal vektlegges.</p> <p>5.3.1. Rømming av oppdrettsfisk skal hindres.</p> <p>5.3.2. Oppgang av oppdrettsfisk i vassdragene skal begrenses.</p> <p>5.3.3. Spredningen av Gyrodactylus skal stoppes og parasitten skal utryddes på kjente lokaliteter.</p> <p>5.3.4. Sammenblandingen av ulike elvestammer i kultiveringsarbeidet skal opphøre.</p> <p>5.4.1. Spredning av nye fiskearter og næringssdyr skal hindres.</p>

III. STRATEGI, TILTAK OG VIRKEMIDLER

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER				
DEL-MÅL-PKT.	HOVEDMAL: 1.1. ET UTVALG AV DE VIKTIGSTE OG MEST UTSATTE NATURTYPER I FYLKET SKAL SIKRES	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
1.1.1	VERNEPLAN MYR			
1.1.2	VERNEPLAN KVARTÆRGEOLOGI			
	- Iverksette oppmerking og informasjonstiltak når vedtak om vern foreligger.		- Oppmerking - Informasjonsoppgjør - Forvaltningsplaner	- Tilskudd - Informasjon
1.1.3	VERNEPLAN BARSKOG/FLOOMARKSK.			
	- Gjennomføre planprosessen på en smidig måte i samarbeid med fylkesskogetaten, skogeierforeningen og skog-eierne.		- Prioritering av områder. - Høring av planforslaget. - Rask og effektiv erstatningsprosess gjennom direkte kjøp. - Informasjonsmøter. - Kompensasjon for ulykker.	- Naturvernloven - Tilskudd - Informasjon
1.1.4	VERNEPLAN SJØFUGL			
	- Gjennomføre planprosessen på en smidig og rasjonell måte, delvis i samarbeid med Ornitolologisk forening.		- Høringsutkast for de mest interessante sjøfuglområdene.	- Naturvernloven - Viltloven - Tilskudd
1.1.5	NYE NASJONALPARKER			
	- Gjennomføre planprosessen i samarbeid med kommunene, Statens Skoger og enkeltpersoner.		- Høringsutkast med avgrensning av nasjonalparkområdene i fylket. - Informasjonsmøter med kommunale etater og frivillige organisasjoner.	- Naturvernloven - Informasjon

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER				
DEL-MÅL-PKT.	HOVEDMAL: 1.1. ET UTVALG AV DE VIKTIGSTE OG MEST UTSATTE NATURTYPER I FYLKET SKAL SIKRES	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
1.1.6	TRUEDE ARTER - Foreta en oppsummering av eksisterende viden om truede arter.		- Litteraturgjennomgang - Statusrapportering	- Villloven - Naturvernloven - Informasjon
1.1.7	FORVALTNING VERNEOMRÄDER - Opprettholde dagens forvaltningsinnsats i etablerte verneområder gjennom samarbeidsordninger med kommuner, Statens Skoger, organisasjoner og enkeltpersoner.		- Samarbeidsavtaler - Informasjonsmateriell - Verneområder som objekter i undervisningen	- Tillskudd
1.1.8	DATAREGISTRER NATURTYPER - Opprette og vedlikeholde naturressursregister.		- Kart, data og ressursoversikt - lages	- Informasjon
1.1.9	VERNEPLAN FOR VASSDRAG - Medvirke i utarbeidelse av Verneplan IV.		- Innspill til høringsforslag - Verneplan IV	- Informasjon
1.1.10	SAMLET PLAN FOR VASSDRAG - Delta i revisjon av Samlet plan for vassdrag.		- Konsesjonsbehandling. - Rullering av Samlet plan. - Nye prosjekter.	- Informasjon - Stortingsvedtak

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER				
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMÅL:	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
1.2.1	1.2. ALMENHETENS BEHOV FOR NATUR- OG FRILUFTSAMRÅDER SKAL SIKRES OG MULIGHETEN FOR BRUK AV OMRADENE BEDRES	NATURVERN- OG FRILUFTSHENSYN I AREALPLANNER <ul style="list-style-type: none"> - Oppnå større innflytelse i planlegging ved å gå tidlig inn i planprosessen. - Etablere gode kontakter med kommuner, etater og utbyggere. - Stille krav til utbyggerne ved planer om naturinngrep. 	<ul style="list-style-type: none"> - Medvirkning/veileding i planprosessen. - Utforming av krav til utbyggere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Plan- og bygningsloven - Informasjon - Rundskriv
1.2.2	TRONDHEIMSFJORDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide en handlingsplan for Trondheimsfjorden i samarbeid med Nord-Trøndelag fylke, kommuner, organisasjoner og andre. - Bevisstgjøre kommuner og allmennhet om Trondheimsfjordens kvalitetter gjennom informasjonsvirksomhet. - Forbedre kontakten med brukergrupper. - Stimulere til gjennomføring av tilretteleggings- og oppryddingstiltak. 	<ul style="list-style-type: none"> - Handlingsplan for Trondheimsfjorden - Informasjonsmøter - Brosjyrer - Bruk av massemedia - Tilretteleggings- og oppryddingstiltak 	<ul style="list-style-type: none"> - Tillskudd - Miljøpakke Trondheim - Kunnskapsformidling - Påvirkning - Informasjon

Maskin/bruker: C/fylke
Dokumentnavn: geo-2

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
MILJØVERNADDELINGEN

Dato: 07.06.1991

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER			
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMAL: 1.2. ALMENHETENS BEHOV FOR NATUR- OG FRILUFTSAMråDER SKAL SIKRES OG MULIGHETEN FOR BRUK AV OMråDENE BEDRES	STRATEGI	TILTAK
			VIRKEMIDLER
1.2.3	<p>- Etablere et plansamarbeid for hovedvassdragene og arealene langs disse med sikte på en enhetlig avveining av brukerinteressene.</p> <p>- Utvikle samarbeid med del-takerne i styringsgrupper og faggrupper.</p> <p>- Stimulere til gjennomføring av tilretteleggings- og oppryddings tiltak.</p> <p>- Formidle erfaringer mellom flerbruksplanleggere.</p>	<p>- Flerbruksplan for Gaula</p> <p>- Flerbruksplan for Orkla</p> <p>- Hitterelva</p> <p>- Nidelva</p> <p>- Driva</p> <p>- Handlingsplan for Glomma</p> <p>- Tilretteleggings- og planleggingstiltak</p> <p>- Erfaringsseminar</p>	<p>- Plan- og bygningsloven</p> <p>- Vassdragsloven</p> <p>- Naturvernloven</p> <p>- Friluftsloven</p> <p>- Laksefiske- og innlands-fiskeloven</p> <p>- Tilskudd</p> <p>- Påvirkning</p>

Maskin/bruker: C/fylke
Dokumentnavn: geo-2

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
MILJØVERNADDELINGEN

Dato: 07.06.1991

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER			
DEL-MÅL-PKT.	HOVEDMÅL: 1.3. DE VIKTIGSTE VILTOMRÅDENE I FYLKET SKAL SIKRES	STRATEGI	TILTAK
VIRKEMIDLER			
1.3.1	VILTHENSYN I AREALPLANNER - Gå tidlig inn i planprosessen for gjennom offentlige nemnder/etater og nærings-relaterte organisasjoner få innarbeidet vilthensyn i plansammenheng.	<ul style="list-style-type: none">- Utarbeide mal for viltkart samt veileding for utarbeidelsen.- Videreutvikle retningslinjer for flerbruks hensyn i utmark- Veiledning- Informasjonstiltak <ul style="list-style-type: none">- PBL som verktøy i vilt-forvaltningen.	<ul style="list-style-type: none">- Plan- og bygningsloven- Viltloven- Viltfondet- Informasjon

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER			
DEL-MAL-PKT.	HOVEDMAL:	1.4. VILTTETS PÅVIRKNING AV MILJØGIFTER OG BLYFORURENSNINGER SKAL REDUSERES	VIRKEMIDDLER
STRATEGI	TILTAK		
1.4.1	REDUSERT BRUK AV BLYHAGL - Samarbeide med jeger- og fiskeforeninger for å fremme bruk av stålhagl. - Påvirke sportsforretninger til å markedsføre stålhagl-ammunisjon.	- Informasjonsmøter - Foredrag i foreninger - Informasjonsmøter - Brosjyrer	- Informasjon - Villfondet - Informasjon - Villfondet
1.4.2	REDUSERT BRUK AV GLYFOSAT - Samarbeide med skogbruks- etaten for å oppnå felles holdninger til bruk av sprøytemidler.	- Informasjonsmøter - Uttaleser til søknader - Oppsummere/evaluere innsatsen på feltet	- Lov om plantevernmidler m/forskrifter - Informasjon

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER				
DEL-MAL PKT.	HOVEDMAL: 1.5. VANNKVALITETEN I VASSDRAG OG I SJØEN SKAL TILFREDSTILLE KRAVENE TIL LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
1.5.1 → 1.5.4	KOMMUNALE UTSLIPP - Medvirke aktivt i utarbeidning av kommunale rammeplaner for avløp. Stimulere til: - bedre drift av renseanlegg ved innføring av driftsassistanse. - bruk av kommunale avgifter som grunnlag for gjennomføring av tiltak.	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeiding og ajourføring av rammeplaner. - Bygging av høygradige renseanlegg. - Bedre driftsrutiner ved " - " - Økt tilføringsgrad til " - " - Bruk av ny teknologi (VAR-programmet) - Utarbeiding og ajourføring av rammeplaner. - Bygging av høygradige renseanlegg. - Bedre driftsrutiner ved " - " - Økt tilføringsgrad til " - " - Bruk av ny teknologi (VAR-programmet) - Lån og tilskudd til tiltak. - Informasjon - Holdningskampanjer 	<ul style="list-style-type: none"> - Forurensningsloven m/for-skifter og retningslinjer. - Lov om kommunale vann- og kloakkavgifter m/retningslinjer. - Tilskudd til planlegging. - Lån og tilskudd til tiltak. - Informasjon - Holdningskampanjer 	<ul style="list-style-type: none"> - Forurensningsloven m/for-skifter. - Forurensningsgebyr

SPREDT BEBYGGELSE

- Stimulere kommunene til å fremskaffe bedre oversikt over forurensningsproblemete
- å føre bedre kontroll med infiltrasjons- og sandfilteranlegg.

- registrering av tilstanden i problemområder.
- kontroll med anlegg og drift.
- av infiltrasjons- og sandfilteranlegg.
- sanering av eldre anlegg.
- oppgradering av eldre anlegg.
- bedre tømmerutiner for slam.
- bruk av forurensningsgebyr.
- utarbeiding av lokale for-skifter.

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

DEL-MÅL PKT.	STRATEGI	MILJØUTFORDRING:	
		1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER	1.5. VANNKVALITETEN I VASSDRAG OG I SJØEN SKAL TILFREDSSTILLE KRAVENE TIL LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING
1.5.1 → 1.5.4	1.5.1 LANDBRUK - Samarbeide med fylkeslandbrukskontor og lokale landbrukskontorer. - Stimulere landbrukets egne organisasjoner til støtte innslags blant medlemmene for å redusere - Bruke massemedia for informasjon. - Kontrollere punktutslipp og arealavrenning.	TILTAK	VIRKEMIDLER
1.5.1 → 1.5.4	<p>- Utbedring av portlekkasjer.</p> <p>- Utvidelse av gjødsellagre.</p> <p>- Utbedring av eksisterende siloanlegg.</p> <p>- Alternative konservoerings-metoder.</p> <p>- Reduksjon av arealavrenning p.g.a. bakkeplanering, kraftig jordbearbeidning og fra gjødsel spredt utenfor vekstsesongen.</p> <p>- etablering av vegetasjonssoner langs vassdrag.</p> <p>FISKEOPPDRETT</p> <p>- Bruke LENKA som grunnlag for for kystsonanleggingen.</p> <p>- Gå inn for utflytting av oppdrettsanlegg fra C-områder.</p> <p>- Samarbeide med fiskerisjef, fylkesveterinær, oppdretts-konsulenter, oppdrettere og deres organisasjoner om gjennomføring av kontroll-/ overvåkningsrutiner.</p>	<p>- Forurensningsloven m/for-skrifter.</p> <p>- Tillskudd</p> <p>- Holdningskampanjer</p> <p>- Informasjon</p> <p>- Tiltak med sikte på å redusere forurensningene fra oppdretts-anlegg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mindre forspill - mindre medisinbruk - ny teknologi <p>- Kontroll-/overvåkningsrutiner ved alle oppdrettsanlegg.</p> <p>- Kystsoneplaner</p>	<p>- Forurensningsloven med forskrifter og retningslinjer.</p> <p>- Utslippstillatelse</p>

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER			
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMÅL:	1.5. VANNKVALITETEN I VASSDRAG OG I SJØEN SKAL TILFREDSSTILLE KRAVENE TIL LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING	
STRATEGI		TILTAK	VIRKEMIDLER
1.5.1 → 1.5.4	FISKEOPPDRETT (forts).	- Arbeide for/gi pålegg om - bedre förutnyttelse - mindre medisinbruk - ny teknologi - bedre levevilkår for fisken	
1.5.2	GRUVER	- Avklare brukerinteressene gjennom vannbruksplanlegging. - Samarbeide med SFT og gruve- ederne om gjennomføring av tiltak.	- Forurensningsreduserende tiltak ved: - Killingdal 1990-91 - Kongens gruber 1992 - Storwartz 1992 - Uffkken Verk 1992
1.5.5	MASSEUTTAK I VASSDRAG	- Få bedre styring på inngrep i vassdrag gjennom samarbeid med NVE og kommunene. - Utvikle et samarbeid med interesseorganisasjoner.	- Uttalelser - Informasjonsmøter
1.5.6	FISKE I REGULERTE VASSDRAG	- Samarbeide med regulanter og DN om å utnytte de mulighet- er konsesjonspåleggene gir til å fremme fiskeproduksjonen i regulerte vassdrag.	- Justering av utsettingspålegg. - Justering av minstevassføring. - Biotopfremmende tiltak (terskler, utlegg av stein m.m.)

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER				
DEL-MAL-PKT.	HOVEDMÅL:	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
1.6.1	SIKKERHET OG BEREDSKAP I VANNFORSYNINGEN	- Evaluere nåværende planopp- legg sammen med styrings- gruppen for effektivisering av vannforsyningen.	- Delta i utarbeidelse av nasjonal veileder	- Kunnskapsformidling
1.6.2	GRUNNVANN	- Stimulere til og tilrette- legge for økt bruk av grunn- vann.	- Fylkesplan for grunnvann	- Tilskudd - Påvirkning
1.6.3	VANNFORSYNING TIL HYTTER	- Stimulere til bedre vannfor- syning i hytteområdene i samarbeid med kommunene og helsemyndighetene.	- Informasjonsmøter	- Informasjon

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER				
DEL-MÅL-PKT.	HOVEDMÅL: 1.7. MILJØKONSEVENSENE MÅ VURDERES VED ALLE INNGREP/NÆRINGSVIRKSOMHET	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
1.7.1	FLERBRUKSHENSYN I SKOGBRUKET <ul style="list-style-type: none"> - Etablere samarbeidsrutiner med rettighetshavere og forvaltning. - Skape egen policy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kompetanseheving - Delta i planlegging av skogs- bilveger - Informasjonstiltak 	<ul style="list-style-type: none"> - Naturvernlov - Friluftslov - Villloven - Skogloven - Villfondet - Informasjon 	

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 1. VIKTIGE MILJØKVALITETER ØDELEGGES AV FYSISKE INNGREP OG FORURENSNINGER			
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMÅL:	1.7. MILJØKONSEKVENSENE MÅ VURDERES VED ALLE INNGREP/NÆRINGSVIRKSOMHET	
STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER	
1.7.2	MINIMALISERE MILJØKONSEKVENSENE AV OPPDRETTSNÄRINGEN - Samarbeid med Fiskerisjefen. - Skape egen policy ut fra egenevaluering.	- Skaffe oversikt over skade- omfanget - Dokumentasjon av negative effekter - Utrede/utprøve avbøtende og forebyggende tiltak	- Naturvernloven - Friluftsloven - Villloven - Villfondet - Informasjon

Maskin/bryker: C/fylke
Dokumentnavn: geo-2

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
MILJØVERNADDELINGEN

Dato: 07.06.1991

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

DEL-MÅL PKT.	HØVEDMAL:	MILJØUTFORDRING:	2. BEGRENSEDE MULIGHETER TIL FRILUFTSLIV, REKREASJON OG NATUROPPLEVELSER INNEN RIMELIG GANGAVSTAND
STRATEGI		TILTAK	VIRKEMIDLER
2.1.1	GRØNTOMRÅDER I BYER OG TETTST. - Påvirke kommunenes holdninger via folkeopinionen.	- Brosjyrer - Utstillinger	- Viltfondet - Informasjon
2.1.2 og 2.1.3	TRAFFIKKSIKRE ADKOMSTVEIER TIL FRIOMRÅDER. GRØNN STRUKTUR I UΤBYGGINGS- OMRÅDER. - Gå tidlig inn i plan- prosessen.	- Veiledning - Kurs for arealplanleggere	- Plan- og bygningsloven - Informasjon
2.1.4	VILTOPPLEVELSER I GRØNTOMRÅDER - Samarbeide med kommuner, frivillige organisasjoner, bydelsutvalg, borettslag m.v.	- Beplantninger - Anlegg av vanndammer - Føringsplasser - Klikkeplasser/utsiktsplasser - Informasjonsplakater	- Viltfondet - Informasjon

Maskin/bruker: C/fylke
Dokumentnavn: geo-2

FYLKESMANNEN I SØR-TRØNDELAG
MILJØVERNADDELINGEN

Dato: 07.06.1991

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING:		2. BEGRENSEDE MULIGHETER TIL FRILUFTSLIV, REKREASJON OG NATUROPPLEVELSER INNEN RIMELIG GANGAVSTAND	
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMÅL:	STRATEGI	TILTAK
			VIRKEMIDDLER
2.2.1	HØSTINGSASPEKTET	-	-
2.2.2	FORSTYRRELSE PÅ NATURMILJØET		

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

MILJØUTFORDRING:	3. ET STORT ANTALL MENNESKER UTSETTES FOR HØYE STØYBELASTNINGER OG LUFTFORURENSNINGER	
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMAL: 3.1. HELSESKADER OG TRIVESULEMPER SOM FØLGE AV STØY OG LUFTFORURENSNINGEN SKAL REDUSERES	
STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
3.1.1 3.1.2 3.1.3	<p>STØY- OG LUFTFORURENSNINGER</p> <ul style="list-style-type: none">- Samarbeide med fylkessommunen om å påvirke kommunen til en arealdisponering som minimiserer transportbehovet.- Samarbeide med vegkontoret om å ivareta miljøhensyn i vegplanleggingen.- Påvirke allmennheten til mindre bruk av privatbil.	<ul style="list-style-type: none">- Tilrettelegging for økt kollektivtrafikk.- Overgang til mer miljøvennlige befordringsmidler.- Anlegg av støyvoller o.l.- Fasadeisolering <ul style="list-style-type: none">- Plan- og bygningsloven- Retningslinjer om støy T-8/79 og T-1/86- Informasjon

MILJØUTFORDRING: 4. STORE MENGDER AVFALL BEHANDLES OG DEPONERES PÅ EN UFORSVARLIG MÅTE				
DEL-MÅL-PKT.	HOVEDMÅL: 4.1. AVFALLSMENGDEN SKAL REDUSERES	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDDLER
4.1.1	AVFALL			- Informasjon
4.1.2	- Hold oss orientert om pilotprosjekter og formidle viten videre til kommunene.		- Redusere bruk av emballasje	
4.1.3	- Stimulere til gode løsninger og til gjennomføring av disse.		- Kildesortering av avfall	
4.1.4	- Iverksette holdningskampanjer gjennom massemedia og organisasjoner.		- Utnytting av avfall ved resirkulasjon eller til energiproduksjon	
			- Samarbeide med skoleverket med sikte på holdningsendringer og om registrering av "miljøsynder".	

MILJØUTFORDRING:		4. STORE MENGER AVFALL BEHANDLES OG DEPONERES PÅ EN UFORSVARLIG MATE	
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMÅL:	4.2. AVFALL SKAL TAS HÅND OM, SLIK AT DET BLIR MINST MULIG SKADE OG ULEMPER FOR Mennesker og naturmiljø MED SIKTE PÅ BEST MULIG RESSURSUTNYTTELSE	
STRATEGI		TILTAK	VIRKEMIDLER
4.2.1	AVFALLSHÅNDTERING		
4.2.2	- Hindre ulovlig deponering/-dumping av avfall og ulovlig brenning av avfall.	- Mottaks-/innsamlings- og returordninger lokalt og regionalt.	- Forurensningsloven med forskrifter og retningslinjer
4.2.3	- Stimulerer til kommunal opprydding av søppel ute i naturen.	- Anlegg for mottak og spesialavfall.	- Tilskudd - Informasjon
	- Gjennomføre opprydding/-sikring av de alvorligste tilfellene av gruveforurensninger.	- Nedlegging av forbrenningsbur.	
	- Bruke forurensningsgebyr og politianmeldelse som et preventivt virkemiddel.	- Kontroll med "pirat"-avfallsplasser.	
	- Stimulerer til etablering av regionale slambehandlingsanlegg.	- Planer for avfallshåndtering	
4.2.4		- Veiledning	
		- Slambehandlingsanlegg 1	- Tilskudd - Informasjon
		Trondheim	

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

DEL-MÅL PKT.	MILJØUTFORDRING: HOVEDMÅL:	5. PLANTE- OG DYRELIVET TRUES VED BRUK AV MONOKULTURERE OG INNFØRING AV NYE ARTER PLANTER OG DÝR 5.1. LEVEDYKTIGE BESTANDER AV TRUEDE/SÅRBARE ARTER PLANTER, DÝR OG INSEKTER MÅ SIKRES	STRATEGI	TILTAK	VIRKEMIDLER
5.1.1	ROVVILTETS PLESS I NATUREN	- Samarbeide med forskningsmiljø, media og frivillige organisasjoner for å påvirke almenhetens holdninger til truede og sårbarer arter.	- Bruk av media - Kursvirksomhet - Utarbeiding av undervisningsmateriell - Bruk av frivillige organisasjoner.	- Tillskudd fra viltfondet.	- Informasjon - Tillskudd fra viltfondet - Villloven m/forskrifter
5.1.2	JERVSTAMMEN I SNØHETTA/TROLLHEIMEN	- Oppnå aksept i lokalsamfunnet for jervens eksistensberettigelse.	- Utarbeide bestandsoversikter	- Videreutvikle rovdyrkontaktnettet - Hurtig iverksetting av fellings-tillatelser på skadedyr - Stående fellingstillatelse på bjørn - Utarbeide statistikk	- Villloven m/forskrifter - Informasjon - Villloven m/forskrifter
5.1.3	KONFLIKTEN ROVDÝR/BUFFE	- Skape forståelse ved å dimensjonere skadeproblemene.	- Tilrettelegge for rask saksbehandling ved skademeldinger.	- Videreutvikle rovdyrkontaktnettet - Hurtig iverksetting av fellings-tillatelser på skadedyr - Stående fellingstillatelse på bjørn - Utarbeide statistikk	- Villloven m/forskrifter - Informasjon

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGENE I FYLKET

DEL-MÅL PKT.	STRATEGI	MILJØUTFORDRING:	
		5. PLANTE- OG DYRELISET TRUES VED BRUK AV MONOKULTURER OG INNFØRING AV NYE ARTER PLANTER OG DÝR	HOVEDMÅL: 5.2. ET LEVENDE KULTURLANDSKAP MÅ BEVARES I LANDBRUKSOMråDENE
		TIltak	Virkemidler
5.2.1	FLERBRUKHENSYN I LANDBRUK/ SKOGBRUK	<ul style="list-style-type: none">- Gå tidlig inn i planprosessen for å ivareta verdiene ved et levende kulturlandskap.- Utvikle samarbeidet med Fylkeslandbrukskontoret og andre når det gjelder kulturlandskapet.	<ul style="list-style-type: none">- Videreutvikle retningslinjer for bevaring av kulturlandskapet.- Informasjonstiltak- Plan- og bygningsloven- Informasjon

STRATEGISK PLAN, DE VIKTIGSTE MILJØUTFORDRINGERNE I FYLKET

MILJØUTFORDRING: 5. PLANTE- OG DYRELISET TRUEST VED BRUK AV MONOKULTURER OG INNFØRING AV NYE ARTER PLANTER OG DYR			
DEL-MÅL PKT.	HOVEDMÅL:	5.3. LAKSESTAMMENE SKAL VERNES MOT PARASITTER OG KULTIVERINGSARBEIDER	STRATEGI
		TIKTAK	VIRKEMIDLER
5.3.1	RØMMING AV OPPDRETTSFISK	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeide med oppdrettsorganisasjoner og fiskerimyndigheter med sikte på praktiske tiltak mot rømming. - Gi pålegg om sikringstiltak 	<ul style="list-style-type: none"> - Sikringstiltak mot rømming
5.3.2	OPPDRETTSFISK I VASSDRAGENE	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeide med grunneiere og JFF om fysiske tiltak som hindrer oppgangen av oppdrettsfisk. 	<ul style="list-style-type: none"> - Garnsperringer - Stengning av laksetrappor - Oppfisking av oppdrettsfisk - Informasjonsmøter
5.3.3	GYRODACTYLUS	<ul style="list-style-type: none"> - Informere fiskeutøvere og oppdrettere om hvordan spreding av Gyrodactylus kan unngås. - Samarbeide med DN og med andre miljøvernadv. om å utrydde parasitter i infiserte vassdrag. 	<ul style="list-style-type: none"> - Informasjonsmateriell - Informasjonsmøter - Mediakontakt - Rotenonbehandling
5.3.4	BRUK AV STEDEGNE LAKSESTAMMER	<ul style="list-style-type: none"> - Samarbeide med grunneiere, JFF og regulanter om å drive kultiveringsarbeidene slik at det i anlegg med flere stammer legges særlig vekt på fysisk adskillelse og sikring mot rømming. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anleggskontroll (beleggteknisk konstruksjon) - Sikringstiltak mot rømming (sporre, sill)
			<ul style="list-style-type: none"> - Lakse- og innlandsfiske-loven - Ferskvannsfiskskyddsloven - Fiskefondet - Informasjon
			<ul style="list-style-type: none"> - Lakse- og innlandsfiske-loven - Ferskvannsfiskskyddsloven - Vassdragsloven

DEL-MAL PKT.	MILJØUTFORDRING:	HOVEDMAL:	TILTAK	VIRKEMIDLER
	5. PLANTE- OG DYRELIVET TRUES VED BRUK AV MONOKULTURER OG INNFØRING AV NYE ARTER PLANTER OG DÝR	5.4. UHELDIG ARTSSPREDNING AV FISK OG NÆRINGSDYR SKAL HINDRES		
5.4.1	MYSIS OG ØREKYT	- Samarbeide med grunneiere, JFF og sentrale organisa- sjoner om informasjon om og sikring mot spredning av arter som mysis og ørekyt.	- Informasjonsmateriell - Informasjonsmøter - Mediakontakt	- Lakse- og innlandsfiske- loven - Dyreværnloven

VIRKSOMHETSPLAN 1991
MILJØVERNADLINGEN I SØR-TRØNDALAG

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMAL: 1.1 ET UTVALG AV DE VIKTIGSTE OG MEST UTSATTE NATURTYPER I FYLKET SKAL SIKRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			ANSV.	1	2	3		
1.1.1	VERNEPLAN MYR	<ul style="list-style-type: none"> - Oppmerking/skilting. - Informasjon til grunneiere o.a. - Forbr. erstatningsprosessens. - Forvaltningsplaner. 	Eng. JEA	x	x	x	6	
1.1.3	VERNEPLAN BARSKOG/FLOMARKSSKOG	<ul style="list-style-type: none"> - Iverksette oppmerking og informasjonstiltak når vedtak om vern foreligger. - Gjennomføre planprosessen på en smidig måte i samarbeid med fylkesskogetaten, skogeierforeningen og skogeierne. 	Eng. JEA	x	x	x	2	
1.1.4	VERNEPLAN SJØFUGL	<ul style="list-style-type: none"> - Deltakelse i barskogsutvalget. - Etterundersøkelser i noen områder. - Prioritering av områder og utarb. av høringsutkast. Høring og oppsummering samt oversendelse til DN. 	Eng. ATE	x	x	x	25.000	
1.1.5	NYE NASJONALPARKER	<ul style="list-style-type: none"> - Gi innspill til Stortingsmelding. - Informasjon til kommunene og andre om status og framdrift. - Samarbeid med Statens Skoger. 	Eng. ATE	x	x	x	6	
1.1.6	TRUEDE ARTER	<ul style="list-style-type: none"> - Foreta en oppsummering av eksisterende viden om truede dyr og planter i fylket. - Videre arbeid med påbegynt rapport. - Sluttrapport v/Vilt/N/F. 	Eng.	x	x	x	4	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.1. ET UTVÄLG AV DE VIKTIGSTE OG MEST UTSATTE NATURTYPER I FYLKET SKAL SIKRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
1.1.7	FORVALTNING VERNEOMRÅDER - Opprettholde dagens forvaltningsnivåsats i etablerte verneområder gjennom samarbeid med kommuner, arbeidsordninger med Statens Skoger, organisasjoner og enkeltpersoner.	<ul style="list-style-type: none"> ✗ - Oppsynsordning. ✗ - Forvaltn. planer, hovedsaklig edelløvskog ✗ - Tilrettelegging, samarbeid med org. - Informasjon, " " ✗ - Forvaltn. planer + oppfølging (skjøtsel) - Deltakelse i Trollheimsgruppen. - Budsjettoppfølging kap. 1427. - Oppsynskonferansen. - Grensekontroll, informasjonstavler. - Disp., saksbehandling, befarer. 	ATE	x	x	x	x	12 40.000	
	VERNEPLAN KVARTERGEOLOGI		JEA HH RJH Eng.	x	x	x	x	2 3 1 25 20.000	
1.1.8	VASSDRAGSREGISTERET VANNKVALITETSREGISTERET		ATE RJH JEA HH	x	x	x	x	2 3 6 4	
1.1.9	VERNEPLAN IV	JEA	x	x	x	x	x	2	
1.1.10	KONSESJONSBEHANDLING SAMLET PLAN FOR VASSDRAG	JH Eng.	x	x	x	x	x	1 1 1 1	
		JH JH JH JH	x	x	x	x	x	0,5 0,5 0,5 0,5	

HOVEDMÅL: 1.2 ALMENHETENS BEHOV FOR NATUR- OG FRILUFTSOMråDER SKAL SIKRES OG MULIGHeten FOR BRUK AV OMråDENE BEDRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS. - BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
1.2.1	NATURVERN- OG FRILUFTSHENSYN I AREALPLANNER	<ul style="list-style-type: none"> - Oppnå større innflytelse i planlegging ved å gå tidlig inn i planprosessen. - Etablere gode kontakter med kommuner, etater og utbyggere. - Stille krav til utbyggerne ved planer om naturinngrep. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ajourhold av EDNA & FRIDA. - Kontaktmøter med andre etater. - Planbehandling. - Vurdering av status og virkemidler. - Revisjon av EDNA. - Forbygninger. - Vegplansaker. 	ATE JEA HH RJH Eng.	x x x x x	x x x x x	x x x x x	2 4 17 4 8 3 4 1	
1.2.2	TRONDHEIMSFJORDEN	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide en handlingsplan for Trondheimsfjorden i samarbeid med Nord-Trøndelag fylke, kommuner, organisasjoner og andre. - Bevisstgjøre kommuner og almenhet om Trondheims-fjordens kvaliteter gjennom informasjonsvirksomhet. - Forbedre kontakten med brukergrupper. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rundskriv om vassdragsloven. - Uttalelse til lovendringsforslag. 	JH HH JH JH	x x x x	x x x x	x x x x	1 1 30.000	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.2 ALMENHETENS BEHOV FOR NATUR- OG FRILUFTSMÅRADER SKAL SIKRES OG MULIGHETEN FOR BRUK AV OMråDENE BEDRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.				TIDSPLAN (kvarthal) 1 2 3 4	RESS. - BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			1	2	3	4			
1.2.3	FLERBRUKSPLANNER	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere et plансamarbeid for hovedvassdragene og arealene langs disse med sikte på en enhetlig avveining av brukerinteressene. - Utvikle samarbeid med del-takerne i styringsgrupper og faggrupper. - Stimulere til gjennomføring av tilretteleggings- og oppryddingstiltak. - Formidle erfaringer mellom flerbruksplanleggere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Flerbruksplan Nea. - Flerbruksplan Gaula. - Flerbruksplan Orkla. - Handlingsplan Glomma. - Flerbruksplan Nidelva. Evt. konf. - Opprølingsprosjekt vannbrukspl. - VIN-prosjektet. - Samarbeid om tilrettelegging i Leira naturreservat. 	JH	JH	x	x	1 3 20.000	
1.2.4	BEDRE TILRETTELEGGING FOR FISKEUTØVELSE, RESSURSBRUK OG VEILEDNING		<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeide kommunale fiskeguider i MIK-kommunene. - Utarbeide fiskeguider for Orkla og Gaula. - Utarbeide vilt/fiskeguide for Sør-Trøndelag fylke. - Utarbeide oversikt over fiskevatn. - Generell veiledning overfor brukere. 	IK	EP/IK	x	x	3 1 20.000 2 10	

VIRKSOMHETSSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.1.2 ALMENHETENS BEHOV FOR NATUR- OG FRIELUFT SOM RADER SKAL SIKRES OG MÅTE LIGHEDEN FOR BRUK AV ØFRÅDENE BEDRES

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.3 DE VIKTIGSTE VILTOHMADENE I FYLKET SKAL SIKRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvartal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
1.3.1	VILTHENSYN I AREALPLANNER - Gå tidlig inn i planprosessen for gjennom offentlige nemndar/etater og nærings- relaterte organisasjoner få innarbeidet vilthensyn i plansammenheng. - PBL som verktøy i viltførve.	- Evaluere viltkartprosjektet i 1990. - Videreføre viltkartarbeidet. - Utarbeide oppfølgingsrutiner for vilt- kartet. - Engasjement i verneplanarbeid. - Avgj uttalelser til ulike planer. - Egenskolerings og videreföring.	Eng. Eng. Eng. EP EP	x	x	x	x	2 10 1 1 8 0,5	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.4 VILTETS PÅVIRKNING AV MILJØGIFTER OG BLYFORURENSNINGER SKAL REDUSERES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			ANSV.	1	2	3	4	
1.4.1	REDUSERT BRUK AV BLYHAGL - Samarbeide med Jeger- og fiskeforeninger for å fremme bruk av stålhagl. - Påvirke sportsforretninger til å markedsføre stålhagl- ammunisjon.	- Initiere og bidra til informasjonsmøter.	EP		x	x		1
1.4.2	REDUSERT BRUK AV GLYFOSAT - Samarbeide med skogbruks- etaten for å oppnå felles holdninger til bruk av sprøytemidler.	- Avgi uttalelser til søknader om skogsprøyting. - Oppsummere/evaluere vår arbeidsinnsats på feltet.	Eng.	x			1	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.5 VANNKVALITETEN I VASSDRAG OG I SJØEN SKAL TILFREDSSTILLE KRAVENE TIL LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
1.5.1- 1.5.2	KOMMUNALE UTSLIPP - Medvirke aktivt i utarbeiding av kommunale rammeplaner for avløp. Stimulere til: - Bedre drift av renseanlegg ved innføring av driftsassistanse. - Bruk av kommunale avgifter som grunnlag for gjennomføring av tiltak.	1 Rensekrav til Oppdal. 2 Krav til Midtre Gauldal. 3 Oppfølging av saneringstiltak i Malvik. 4 Oppfølging av saneringstiltak i Melhus (sentrumsmrådet). 5 Medvirke til utarbeidelse av sanerings- plan i Røros og utarb. av beredsk.plan. 6 Utarbeide utslippsstillsatte for Orkdal. 7 Oppfølging av arbeidet med bygging av renseanlegg i Trondheim. 8 Oppfølging av plan for overløp og pumpestasjon i Trondheim. 9 Oppfølging av driftsassistanse ved renseanleggene. 10 Besøke alle renseanlegg minimum 1 gang.	TO OH OH TH OH TO OH TO OH TO OH TH	2 2 2 2 2 2 2 1 5 1 2	2 2 2 2 2 2 2 1 1 1 2	2 2 2 2 2 2 2 2 1 1 1	20.000 4 2 1	1442.63	

VIRKSOMHETSPPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.5 VANNKVALITETEN I VASSDRAG OG I SJØEN SKAL TILFREDSSTILLE KRAVENE TIL LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
1.5.1- 1.5.2 forts.		11 Arrangere kurs for kommunene angående ny teknologi. 12 Stikkprøver for å kontrollere at ADK-forskriftene følges. 13 Saksbehandling. 14 Oppfølging av Miljøpakke Trondheim. 15 Medvirke til gjennomføring av nye retningslinjer for slambehandling. 16 Retningslinjer for krav til ledningsnett.	TO				4	15.000	1406.21
			TO				2		
			LB				4		
			TO				5		
			HB				5		
			OH				5		
			TH				3		
			ML				2		
							10		
			LB				4		
			OH						
			TO				2		
			OH				2		
			TO				2		
			OH				1		
								76.000	1442.63

LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING

DEL-MÅL/PKT.	STRATEGIER-/TILTAK/VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.-BRUK	RESULTAT-VURDERING
				1	2	3	4		
1.5.1-1.5.4	SPREDET BEBYGGELSE - Stimulere kommunene til å fremstaffe bedre oversikt over forurensningsproblemetene. - Å føre bedre kontroll med infiltrasjons- og sandfilter-anlegg.	1 Utarbeide lokale forskrifter (krav til kompetanse). 2 Saksbehandling. 3 Bistå Trondheim kommune med utarbeidning av plan for opprydding innen spredt bebyggelse ved Jonsvatnet.	HB LB OH TH			2	1	2	
	LANDBRUK - Samarbeide med fylkeslandbrukskontor og lokale landbrukskontorer. - Stimulere landbrukets egne organisasjoner til større innsats blandt medlemmene for å redusere forurensningen. - Bruke massemedia for informasjon. - Kontrollere punktutslipp og arealavrenning. - Overvåking av utslipp fra landbruk og kloakk.	1 Etterkontroll (150 gårdsbruk). 2 Utskriving av pålegg m.v. 3 Delta på møter med landbruksnæringen. 4 Kontroll av 20 pelsdyranlegg. 5 Informasjon. 6 Klagesaker/vassdragskontroll.	HB TO OH		1	1	3	1	8

VIRKSOMHETSPLAN 1991

Dato: 04.06.1991

HOVEDMÅL: 1.5 VANNKVALITETEN I VASSDRAG OG I SJØEN SKAL TILFREDSSTILLE KRAVENE TIL LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			ANSV.	1	2	3		
1.5.1- 1.5.4	FISKEOPPDRETT - Bruke LENKA som grunnlag for kyststøneplanleggingen. - Gå inn for utflytting av oppdrettsanlegg fra C-områder. - Samarbeide med fiskerisjef/fylkesveterinær, oppdrettskonsulenter, oppdrettere og deres organisasjoner om gjennomføring av kontroll-/overvåkningsrutiner. - Arbeide for/gi pålegg om - bedre forutnyttelse - mindre medisinbruk - ny teknologi - bedre levevilkår for fisken.	1 Delta i faglig forum for planlegging i sjøområder. 2 Trekke inn utslippsstillselte på dårlige lokaliteter. 3 Medvirke til konsesjonsbehandling av eldre anlegg uten tillatelse. 4 Undersøkelse av sjøområder rundt oppdrettsanlegg. 5 Konsesjonsbehandle alle fiskeforedlingsbedrifter/oppdrettslakterier. 6 Informere alle berørte parter om innholdet og konsekvenser av revisert -3/86. 7 Innføring av pålegg i henhold til revisert T-3/86. 8 Oppfølging av krav til gjenvinning av avfall.	ML	1	3	3	1 30.000 4 50.000	1 30.000 1406.21 1 5 1 1 1 1 1 5

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 1.5 VANNKVALITETEN I VASSDRAG OG I SJØEN SKAL TILFREDSSTILLE KRAVENE TIL LIVSMILJØ FOR FISK OG TIL BADING

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			ANSV.	1	2	3		
1.5.1- 1.5.4 forts.		9 Kontroll av avfallsbehandling ved alle matfisk- og settefiskanlegg. 10 Påvirke til opparbeiding av fiske-avfallsplasser på Hitra og Frøya. 11 Saksbehandling.	ML HB				5 1	
1.5.5	MASSEUTTAK I VASSDRAG	- Saksbehandling, grusuttak. - Mineralloven, høringsuttalelse. - Direkte inngrep i vassdrag.	JH	x	x	x	1	
1.5.6	FISKE I REGULERTE VASSDRAG	- Arbeid i forb. med reguleringspålegg, (Driva, Orkla, Nidelva, Gaula). - Undersøkelse av Samsjøen i Melhus/Midtre Gauldal.	IK	x	x	x	3 1	

HOVEDMÅL: 1.6 FOLK SKAL SIKRES EN TILSTREKKELIG, SIKKER OG HELSEMSSIG BETRYGGENDE VANNFORSYNING

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
1.6.1	SIKKERHET OG BEREDSKAP I VANNFORSYNINGEN	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluere næværende planopplegg sammen med styringsgruppen for effektivisering av vannforsyningen. 					1		
1.6.3	VANNFORSYNING TIL HYTTER	<ul style="list-style-type: none"> - Stimulere til bedre vannforsyning i hytteområdene i samarbeid med kommunene og helsemyndighetene. 	JH	x			0,5		
1.6.4	FLERBRUKSPLAN	<ul style="list-style-type: none"> - Sikre at vannforsyningss- interessene blir ivaretatt gjennom flerbruksensyn. - Arealbruk Fremo/Kaldvella. - Selbusjøen. Forprosjekt. - Jonsvatnet. Klausulering. - Saksbehandling vannforsyning. 	JH	x	x	x	1	0,5	

HOVEDMÅL: 1.7 MILJØKONSEKVENSENE MÅ VURDERES VED ALLE INNGREP/NÆRINGSVIRKSOMHET

VIRKSOMHETSPLAN 1991

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal) 1 2 3 4	RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
					1	
1.7.1	- Aktiv innsats mot skogbruksforvaltningen, for å sikre viltinteressene i skogbruket.	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere og formalisere samarbeidet med skogbruket. - Aktiv støtte til prosjekt med flerbruksaspekt. - Øke skogfaglig/flerbruksfaglig kompetanse. - Inngrisen i driftsplanprosessen. - Inngrisen i planlegging av skogsbillv. 	EP	x x x x	1	
1.7.2	- Økt engasjement mot oppdrettsnæringa.	<ul style="list-style-type: none"> - Bidre aktivt til at MVA fremskaffer en policy overfor næringa. - Skadefellingstallene må på bordet. - Vurdere og anbefale forebyggende tiltak. - Initiere FOU-virksomhet innen forebyggende tiltak. 	ML ? Eng. Eng. Eng.	x x x x	18 3 3	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 2.1 BARN OG ELDRE SKAL SIKRES MULIGHETER TIL FRILUFTSLIV, NATUR- OG VILTOPPLEVELSER

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.				TIDSPLAN (kvarthal) 1 2 3 4	RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			HH	RJH	ATE	RJH			
2.1.1	GRØNTOMRÅDER I BYER OG TETT- STEDER	<ul style="list-style-type: none"> - Planinnspill. - Deltakelse i Miljøpakke Trondheim. - Oppfølging av MIK-kommunene. - Gjennomføring av handlingsprogrammet for friluftsliv. 	✓				✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓
2.1.2	TRAFFIKKSIKRE ADKOMSTVEIER TIL FRIOMRÅDER	<ul style="list-style-type: none"> - Avgi uttalelse til kommuneplaner og reguleringssplaner. - Planbehandling. - Samarbeid med SOFA-avd. om barn og unges oppvekstvilkår. 					✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓
2.1.3	GRØNN STRUKTUR I UTEBYGGINGS- OMRÅDER	<ul style="list-style-type: none"> - Etablere gruppe på nytt og gjennomføre en del konkrete prosjekter i.h.t. gruppas virksomhetsplan. - Gå tidlig inn i planprosessen. - Arbeide aktivt i fylkeskontaktsgruppa for miljøundervisning (Skoledirektøren). 					✓ ✓	✓ ✓	✓ ✓
2.1.4	VILTOPPLEVELSER I GRØNTOMRÅDER	<ul style="list-style-type: none"> - Delta aktivt i Miljøpakke Trondheim. - Engasjere og bidre til at frivillige organisasjoner blir en aktiv medspiller. - Samarbeide med kommuner, frivillige organisasjoner, bydelsutvalg, boretslag m.v. 					EP	✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 2.1 BARN OG ELDRE SKAL SIKRES MULIGHETER TIL FRILUFTSLIV, NATUR- OG VILTOPPLEVELSER

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			ANSV.	1	2	3		
2.1.5	VILTOPPLEVELSER I NÆROMrådene - Initiere, koordinere og samarbeide med org. og skoler om ulike viltprosj.	<ul style="list-style-type: none"> - Oppfølging av høringsrunden om frivillige org. - Bidra med faglig og finansiell støtte til holdningsskapende viltpro. blant org. og skole. 	Eng. EP	1	1	1	6	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 2.2 ALMENHETEN SKAL SIKRES ET BEST MULIG JAKT- OG FISKESTILBUD

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
2.2.1	HØSTINGSASPEKTET - Optimalisering av hjorteviltnjakt til glede for rettighets-havere og almenhet.	<ul style="list-style-type: none"> - Løpende hjorteviltnjakt. - Organisering i større enheter. - Evaluere elgmerkingforsøket og gjennomføre/oppsummere høringsrunde om utvidet merkeforsøk. - Oppsummere elgforvaltning 1960-1990. - Tilrettelegging for økt småviltjakt. - Bidra faglig og finansielt i viteskapselige undersøkelser omkring effekten av mulige viltstellt tiltak. - Utarbeide jakt/fiskeguide. 	EP EP	x x	x x	x x	20	2 8	
2.2.2	FORSTYRELSE PÅ NATURMILJØET	<ul style="list-style-type: none"> - Spre info om motorferdsel og effekten på fauna. - Utarbeide policy på "organisert friluftsliv" herunder 0-1øp. 	Eng. Eng.	x x	x x	x x	4	0,5	Eng.

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 3.1 HELESKADER OG TRIVSELEMPER SOM FØLGE AV STØY- OG LUFTFORURENSNINGER SKAL REDUSERES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.				TIDSPLAN (kvarthal) 1 2 3 4	RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			1	2	3	4			
3.1.1	STØY- OG LUFTFORURENSINGER	1	Påvirke til arealdisponering i kommuneplansomheng som gir minst mulig transportbehov.	OH	TH			2	1,5
3.1.2	- Samarbeide med fylkeskommunen om å påvirke kommunen til en arealdisponering som minimali- serer transportbehovet.	2	Behandling av reguleringsplaner etter gjeldende rundskriv og retningslinjer.	OH	TH			2	1,5
3.1.3	- Samarbeide med vegkontoret om å ivareta miljøhensyn i vegplanleggingen. - Påvirke almenheten til mindre bruk av privatbil.	3	Deltakelse i arbeid med Transportplan for Trondheim.	LB				8	70.000
									1443.21

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HØVEDMÅL: 4:1 AVFALLSVÆNDENE SKAL REDUSERES

DEL-MÅL/PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991				ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)	RESS.-BRUK	RESULTAT-VURDERING
		1	2	3	4 (ukev.)				
4.1.1-4.1.4	AVFALL - Holde oss orientert om pilot-prosjekter og formidle viden videre til kommunene.	1 Utarbeide en plan for aktuelle mottaks- og innsamlingsordninger for gjenvinning av avfall.	TO	4	400.000	1441.61			
4.2.1-4.2.4	- Stimulere til gode løsninger og til gjennomføring av disse. - Iverksette holdningskampanjer gjennom massemedia og organisasjon. - Samarbeide med skoleverket med sikte på holdningsendringer og om registrering av "miljøsynder". - Hindre ulovlig deponering/dumping av avfall og ulovlig brenning av avfall.	2 Befaring av prøveområder for kildesortering og gjenvinning. 3 Medvirke til nedlegging av forbrenningsbur i Afjord og i Rennebu. 4 Registrering og kontroll av ulovlige fyllplasser. 5 Medvirke til at det etableres tilfredsstillende avfallsordninger på Fosen.	TO	1					
	- Stimulere til communal opprydding av søppel ute i naturen. - Gjennomføre opprydding/sikring av de alvorligste tilfellene av gruveforurensninger. - Bruke forureningsgebyr og politianmeldelse som et preventivt virkemiddel. - Stimulere til etablering av regionale slambehandlingsanlegg.	6 Kontroll av avfallsplasser. 7 Medvirke til utarbeidelse av avfalls- og gjenvinningsplaner i samtlige kommuner.	TO	2	10.000 (deltakeravgift)	5			

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMAL: 4.1 AVFALLSMENGDENE SKAL REDUSERES

Dato: 04.06.1991

57

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
		SPESIALAVFALL							
		- Sikre at mottaks- og innsamlingsordninger får en standard som hindrer ulykker og utslipp. Det skal etableres et tilstrekkelig antall mottaksordninger slik at alle som skal leve spesialavfall har et tilbud.	1	Konsesjonsbehandling	TH	3			
		- Sikre at alle som produserer spesialavfall behandler det forsvarlig og at det blir innlevert.	2	Kontroll/inspeksjon av mindre bedrifter og lager.	TH	3	25.000	1406.21	
		- Hindre at de mest alvorlige tilfellene av grunnforurensning fører til helseeskader og miljøulemper. Sette i gang undersøkelser på de andre lokalitetene.	3	Registrere bedrifter og inst. som prod. spesialavfall.	TH	2			
		- Informasjon overfor avfallsprodusenter.	4	Gi pålegg om opprydding/tiltak ved eksisterende (kjente) deponier.	TH	3			
		- Utslipp av olje fra verksteder/bensinstasjoner o.l. skal stoppes/reduseres.	5	Behandling av klagesaker/informasjon.	TH LB	2 1			
			6	Medvirke til systematisk tömming av oljeutskillere.	TH	2			
			7	Egenopplæring/kurs.	TH	1			

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 4.2 AVFALL SKAL TAS HÅND OM, SLIK AT DET BLIR MINST MULIG SKADE OG ULEMPER FOR MENNESKER OG NATURMILJØ MED SIKTE PÅ BEST MULIG RESSURSUTNYTTELSE

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER / TILTAK / VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvartal) 1 2 3 4	RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
	OVERVÅKNING	1 Oppfølging av statlige overvåkningsprogram. 2 Forenklet beregning av forurensnings-tillførsler til de viktigste vassdragene.	LB		1	
		3 Prøvetaking/kontroll i utsatte vassdrag. 4 Oljevernberedskap. 5 Utarbeide rutiner for påtalebegjæring.	TO TH IK LB/IK IK LB	2 2 2 x x x	240.000 +30.000 15.000 1406.21	1442.63 1 2 1
- Samordning av politiets og MVA's virksomhet.						

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 5.1 LEVEDYKTIGE BESTANDER AV TRUEDE/SÅRBARE ARTER PLANTER, DYR OG INSEKTER MÅ SIKRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
5.1.1	ROVILLETTS Plass i naturen - Samarbeide med forskningsmiljø, media og frivillige organisasjoner for å påvirke almenhetens holdninger til truede og sårbare arter.	- Planlegge og gjennomføre regionale informasjonskurs. - Aktivisere frivillige organisasjoner. - Aktiv bruk av media.	EP	x	x	x	x	1	
5.1.2	- Bidra til å framkaffe best mulig bestandsoversiktter.	- Økt innsats via viltkartarbeidet. (1.3.1) - Opparbeide kontakten mot aktuelle forskningsmiljø mht. bestandsdata. - Særlig oppmerksomhet mot gaupa. - Jerven i Sylane. - Etablere kontakt med svensk rovviltning.	Eng. EP EP EP EP	x	x	x	x	3	25
5.1.3	JERVSTAMMEN I SNØHETTA/TROLLHEIMEN - Oppnå aksept i lokalsamfunnet for jervens eksistensberettigelse.	- Planlegge og gjennomføre forebyggende tiltak i samarbeid med fylkesmennene i Møre og Romsdal og Oppland + DN, NINA. - Gjennomføre overvåkning av jervbestanden og sauebestanden. - Avklare og formalisere samarbeidet med NINA. - Øke kontakten og kompetansen hos hovedkontakter.	Eng. EP Eng.	x	x	x	x		

HOVEDMÅL: 5.1 LEVEDYKTIGE BESTANDER AV TRUEDE/SÅRBARE ARTER PLANTER, DYR OG INSEKTER MÅ SIKRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS. - BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
5.1.3 forts.		<ul style="list-style-type: none"> - Videreutvikle tilfredsstillende rutiner mellom de ulike parter/deltakere innen forvaltningsområdet. - Bidrag til effektiv beh. av erstatnings-saker. 	Eng.	x	x	x			
5.1.4	KONFLIKTEN ROVDYR/BUFE	<ul style="list-style-type: none"> - Skape forståelse ved å dimen-sjonere skadeproblemete. - Tilrettelegge for rask saks-behandling ved skademeldinger. 	Eng. Eng.	x	x	x	2		
5.1.6	TA VILTOVENS FAUNABEGREP PA ALVOR	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til kartlegging og info omkring amfibier og krypdyr. 	EP	x	x	x	1		

HOVEDMÅL: 5.2 ET LEVENDE KULTURLANDSKAP MÅ BEVARES I LANDBRUKSMÅDENE

VIRKSOMHETSPLAN 1991

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvartal) 1 2 3 4				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING	
				1	2	3	4			
5.2.1	FLERBRUKSHENSYN I LANDBRUK/ SKOGBRUK	<ul style="list-style-type: none"> - Gå tiddlig inn i planprosessen for å ivareta verdiene ved et levende kulturlandskap. - Øke forståelsen for flerbrukshensyn i skogbruket. 		<ul style="list-style-type: none"> ✓ - Samarbeidsprosjekt (nytt) om kulturlandskapet med bl.a. fylkeslandbrukskontoret. ✗ - Samarbeid med fylkesskogkontoret om plan for flerbruk, skogsbileverger og drift i bratt og vanskelig terrenge. 	ATE	x	x	x	3	ØK
					EP	x	x	x	1	
					Eng.	x	x	x	6	
					JEA	x	x	x	2	ØK

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 5.3 LAKSESTAMMENE SKAL VERNES MOT PARASITTER OG MOT NEGATIV PÅVIRKNING FRA OPPDRETTSFISK OG KULTIVERINGSARBEIDER

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.				TIDSPLAN (kvarthal) 1 2 3 4	RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
			1	2	3	4			
5.3.1	RØMMING AV OPPDRETTSFISK	- Samarbeide med oppdrettsorganisasjoner og fiskerimyndigheter med sikte på praktiske tiltak mot rømming.	- Sikringstiltak mot rømming av oppdretts-fisk og sykdomsspredning.	IK	x	x	x	1	
5.3.2	OPPDRETTSFISK I VASSDRAGENE	- Samarbeide med grunneiere og JFF om fysiske tiltak som hindrer oppgangen av oppdretts-fisk og sykdomsspredning.	- Hindre oppgang av oppdrettsfish. - Informasjon om fiskeesykdommer. - Beredskapsplan mot fiskeesykdommer.	IK	x	x	x	2	
5.3.3	GYRODACTYLUS	- Informasjon for å unngå spredning av Gyrodactylus. - Samarbeide med DN og med andre miljøvernadv. om å utrydde parasitten i infiserte vassdrag.	- Overvåkning av Gyro-vassdrag. El.fiske. - Utdeling av informasjonsmateriale. - Rotenonbehandling.	IK	x	x	x	2	
5.3.4	BRUK AV STEDEGNE LAKSESTAMMER	- Samarbeide med grunneiere, JFF og regulanter om å drive kultiveringsarbeidene slik at det i anlegg med flere stammer legges særlig vekt på fysisk adskillelse og sikring mot rømming.	- Befaring og kontroll av klekkerier og anlegg. Møter med Settefiskanlegget, Lundamo.	IK				1	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: 5.4 UHELDIG ARTSSPREDNING AV FISK OG NERINGS DYR SKAL HINDRES

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS. - BRUK (ukev.)	RESULTAT- VORDERING
				1	2	3	4		
5.4.1	HINDRE SPREDNING AV NYE FISKE-ARTER OG NERINGS DYR - Samarbeide med grunneiere, JFF og sentrale organisasjoner.	- Informasjon vedr. spredning av nye fiskearter og néringsdyr. - Utvalgsarbeid vedr. Mysis i Selbusjøen.	IK	x	x	x	x	2	

VIRKSOMHETSPLAN 1991

HOVEDMÅL: ADMINISTRASJON, KONTORTJENESTER, EGENUTVIKLING, KURS, DIVERSE

DEL-MÅL PKT.	STRATEGIER/ TILTAK/ VIRKEMIDLER	AKTIVITETER 1991	ANSV.	TIDSPLAN (kvarthal)				RESS.- BRUK (ukev.)	RESULTAT- VURDERING
				1	2	3	4		
		ADMINISTRASJON							
		- Generelt/Ledelse/Interne møter	TK BB	x	x	x	x	30 2	
		- Budsjettarbeid	ATE TK BB	x	x	x	x	1 3	
		- Anvisning/regnskap	BB	x	x	x	x	20	
		- Personalsaker	TK BB	x	x	x	x	3 4	
		- EDB-drift	JEA BB	x	x	x	x	8	
		- Strategisk plan/virketsplan	TK JH	x	x	x	x	3 2	
		- MIK							
		KONTORTJENESTER							
		- Skriving/kopiering/utsending	BH KB/NS BB	x	x	x	x	30 19	
		- Sentralbord	BH KB/NS BB	x	x	x	x	6 2	
		- Arkiv	BH BB	x	x	x	x	1 8	
		- Bibliotek						5	
		EGENUTVIKLING/KURS	All e	x	x	x	x	16 2	
		MILJØSTATUS	All e	x	x	x	x		